

Фиқҳ 195-дарс. Имомликнинг шартлари

19:00 / 04.08.2022 4817

(иккинчи мақола)

هُرَّهَقِي نَأْ أَلْ إِنْ مُمْرَجَافَ أَلْ وَ أَرْجَاهُمْ يَبَارِعُ أَلْ وَ أَلْ جَرُّهُ أَرْمَأْ نَمُوتَ أَلْ : أَعُوذُ بِرَبِّ أَلْ نَع
هُجَامُ نَبَأْ هَأَوْر . «هُفَيْسَ وَ هَطُوسُ فَحَيِّ نَأْ طَلُّ سَب

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Зинҳор аёл эркакка, аъробий муҳожирга ва фожир мўминга имомлик қилмасин. Илло, унинг султони бўлиб, қиличи ва қамчисидан қўрқилса, бундан мустасно», дедилар».

Ибн Можа ривоят қилган.

4. Аъмо – кўзи кўрмайдиган киши. У нажосатни кўрмайди ва кўрмаслиги оқибатида юзага келадиган камчиликларга йўл қўйиши мумкинлиги эътиборга олинган.

5. Бидъатчи – Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан маъруф бўлган эътиқодга саркашлик эмас, шубҳа туфайли хилоф қилган кишидир. Мисол учун, махсига масҳ тортишни инкор қилган одам бидъатчи бўлади. Шу каби одамларнинг имомлиги ҳам макруҳдир. Имомлик улуғ мартабадир. Бидъатчи эса унга лойиқ эмас.

6. Валади зино – зинодан туғилган шахс. Бошқа лойиқ одам бўла туриб, валади зинонинг имомликка ўтиши макруҳдир. Чунки одатда унинг отаси бўлмагани учун яхши таълим-тарбия олмаган бўлади. Уламоларимиз унинг имомлиги макруҳ бўлишини жоҳил бўлишига боғлаганлар. Агар ўзи илмли ва тақводор бўлса, макруҳ эмас.

«Мухтасари виқоя»да зикр қилинмаган, имомлиги макруҳ бўлган яна бошқа тоифалар ҳам бор. Улар:

7. Қавм ёмон кўрадиган одамнинг имомлиги ҳам макруҳдир.

أَلْثَّالَثُ: «لَأَقْمِلُ سَوْهِيْلَ عِلْمِي بِبِنْدِ لِنَعُوْهُ عُلُوْلِي ضَرَرَةَ مَأْمُؤِي بَأْنَعِ
طَخِاسِ أَيْلَعِ أُوْجُوْوْتَاتِ أَرْمَأُوْ، عَجْرِي سِيْحُ قِبَالِ دُبْعِ أَلْمُنَادِ أَلْمُتَالِصُ زُوَاجَاتِ
دُوَادِ وُبَأُوْ يَزْمُرْتَلِ أَوْر. «نُوْرَاكُ هَلْمُوْ مَوْقُ مَأْمِؤِ»

Абу Умома розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Уч кишининг намози қулоқларидан юқори кўтарилмайди: хожасидан қочган қулники қайтиб келгунича, эрини (ноҳақ) ғазабнок қилган хотинники ва қавми ёмон кўрган имомники», дедилар».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

8. Маънони бузмайдиган даражада эъробни бузиб тиловат қиладиган одамнинг имом бўлиши макруҳдир. Мисол учун, «Ал ҳамду»ни «Ал ҳамди» тарзида ўқиса.

9. Баъзи ҳарфларни тўғри нутқ қила олмайдиган кишининг, агар улар билан намоз бузилмаса, имомлиги ҳам макруҳдир. Акс ҳолда имомликка ўтиши жоиз эмас.

10. Эсипаст одамларнинг имом бўлиши макруҳ.

11. Песи тарқаб кетган одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

12. Мохов одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

13. Бир оёқда турадиган чўлоқ одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

14. Пешоби тутилиб қоладиган одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

15. Ароқхўр одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

16. Рибохўр одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

17. Чақимчи одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

18. Риёкор одамнинг имомлиги ҳам макруҳ.

(Тамом)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди